

คู่มือการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนวัดสมหวัง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 จะพบว่า การศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น มุ่งหวังให้ผู้เรียนมี พัฒนาการแบบองค์รวม กล่าวคือ ให้เป็นคนดี คนเก่ง คนมีความสุข อีกทั้งสภาพสังคมที่มีความเป็นสากลและ สลับซับซ้อนมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จัปพลัน จึงมีเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาเข้ามาเกี่ยวข้องกับนักเรียนของเราอย่างมากมาด้วยเหตุนี้ หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา จึงกำหนดให้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งถือเป็นการเน้นบทบาทของครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเด่นชัดมากขึ้น เอกสารคู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้น โดย คณะทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ฝ่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและปรับบุคลิกภาพนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยแบบฟอร์มการคัดกรองนักเรียนในด้านต่าง ๆ แบบเยี่ยมบ้านนักเรียน ฯลฯ เพื่อใช้เป็นคู่มือแก่ครู ได้ศึกษาเรียนรู้และนำไปใช้เป็นแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่ง เอกสาร ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ได้ศึกษา ไม่นานก็น้อย

งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ฝ่ายบริหารงานบุคคลโรงเรียนวัดสมหวัง

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูประจำชั้นเป็นหลักที่สำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตา ที่มีต่อศิษย์ และความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งดงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ(มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้เน้นการ คือเรื่อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 ข้อ 5) ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพในการปฏิรูปวิชาชีพครู ซึ่งเป็นการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะที่ได้คุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพ ตามบทบาทหน้าที่ของครูในการพัฒนานักเรียน คือ การมีความรัก เอื้ออาทร เอาใจใส่ ดูแลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตที่ดี พร้อมทั้งจะแนะนำและร่วมกันแก้ปัญหาของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่า ครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นมืออาชีพ คือ นอกจากจะทำหน้าที่ครูผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนแล้ว ยังต้องทำหน้าที่อื่น ๆ ที่เป็นการสนับสนุนหรือพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพ ทั้ง ดี เก่ง มีสุข

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการที่ชัดเจน พร้อมเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

บทที่ 2

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูประจำชั้นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวของนักเรียนที่จะช่วยให้ครูประจำชั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. การคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน มีประโยชน์ต่อครูประจำชั้นในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง คือ เป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงเป้าหมายและเกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา นั้น ในการคัดกรองนักเรียนนั้น จัดนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาผลการคัดกรองนักเรียน ครูประจำชั้นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ ทำให้นักเรียนได้รับรู้ว่าตนจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ แม้นักเรียนจะรู้ตัวว่า ตนมีพฤติกรรมอย่างไร หรือประสบปัญหาใดก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อน ดังนั้น ครูประจำชั้นต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ

3. การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ป้องกันไม่ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มปกติ กลายเป็นกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา และช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ วิธีการหรือกิจกรรมหลักสำคัญที่ส่งเสริมนักเรียน คือ

1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) ช่วยให้ผู้ประจำชั้นรู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริม ป้องกัน และแก้ปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

2) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและความร่วมมือดูแลนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกัน

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ เป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่ามาก และทุกครั้งของการช่วยเหลือนักเรียน ควรมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย เทคนิคและวิธีการในการแก้ปัญหาที่ครูประจำชั้นจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ คือ

1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เป็นการช่วยผ่อนคลายเป็นลำดับน้อยลง

2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพ ครูประจำชั้นสามารถพิจารณาการแก้ไขปัญหานักเรียน ดังนี้

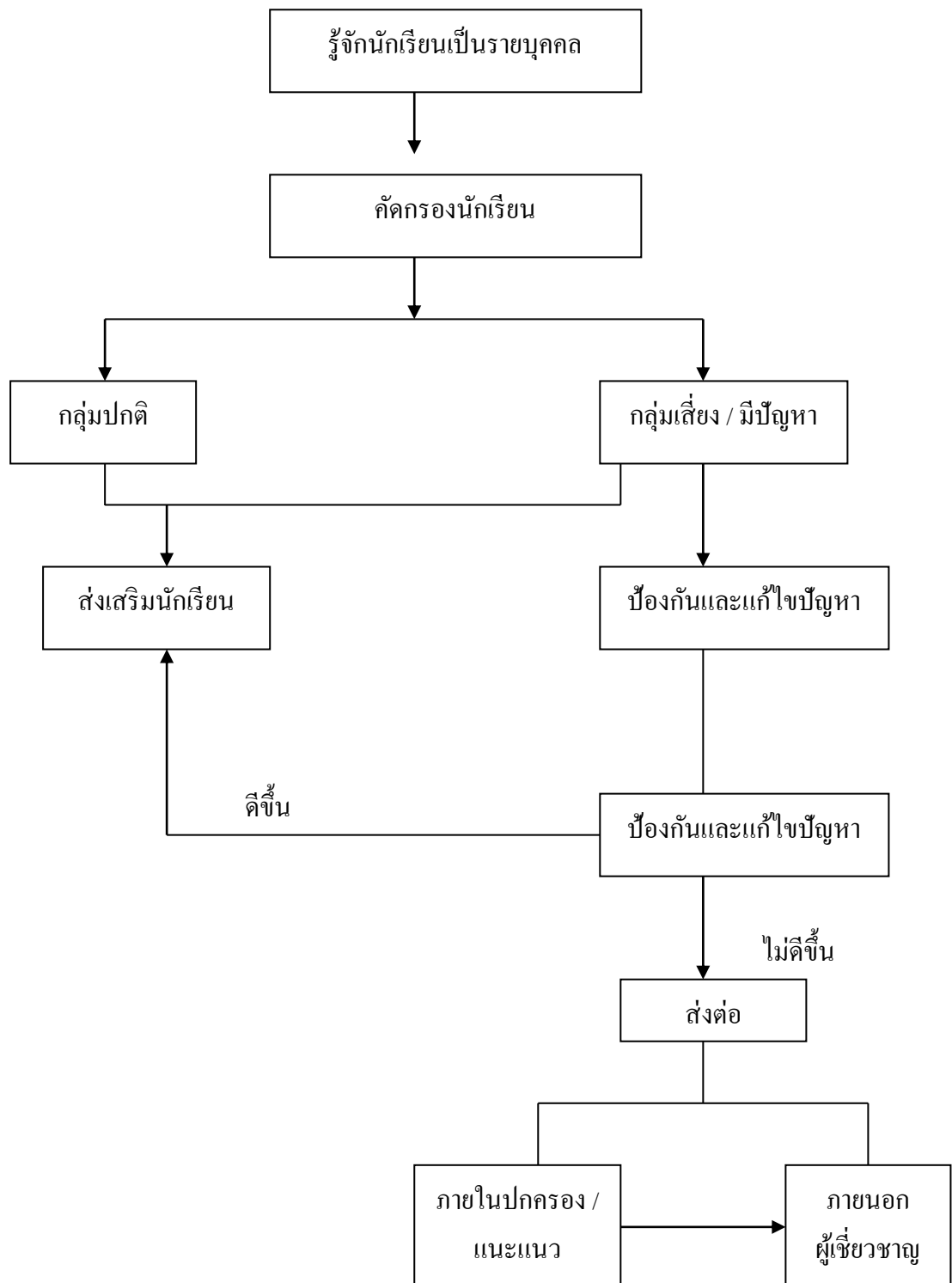
1. การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. การใช้กิจกรรมในห้องเรียน
3. การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
4. การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
5. การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาทั้ง 5 ด้านดังกล่าว มีรายละเอียดในภาคผนวกหน้า การส่งต่อ เป็นการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง และรวดเร็วขึ้น การส่งต่อมี 2 แบบ คือ

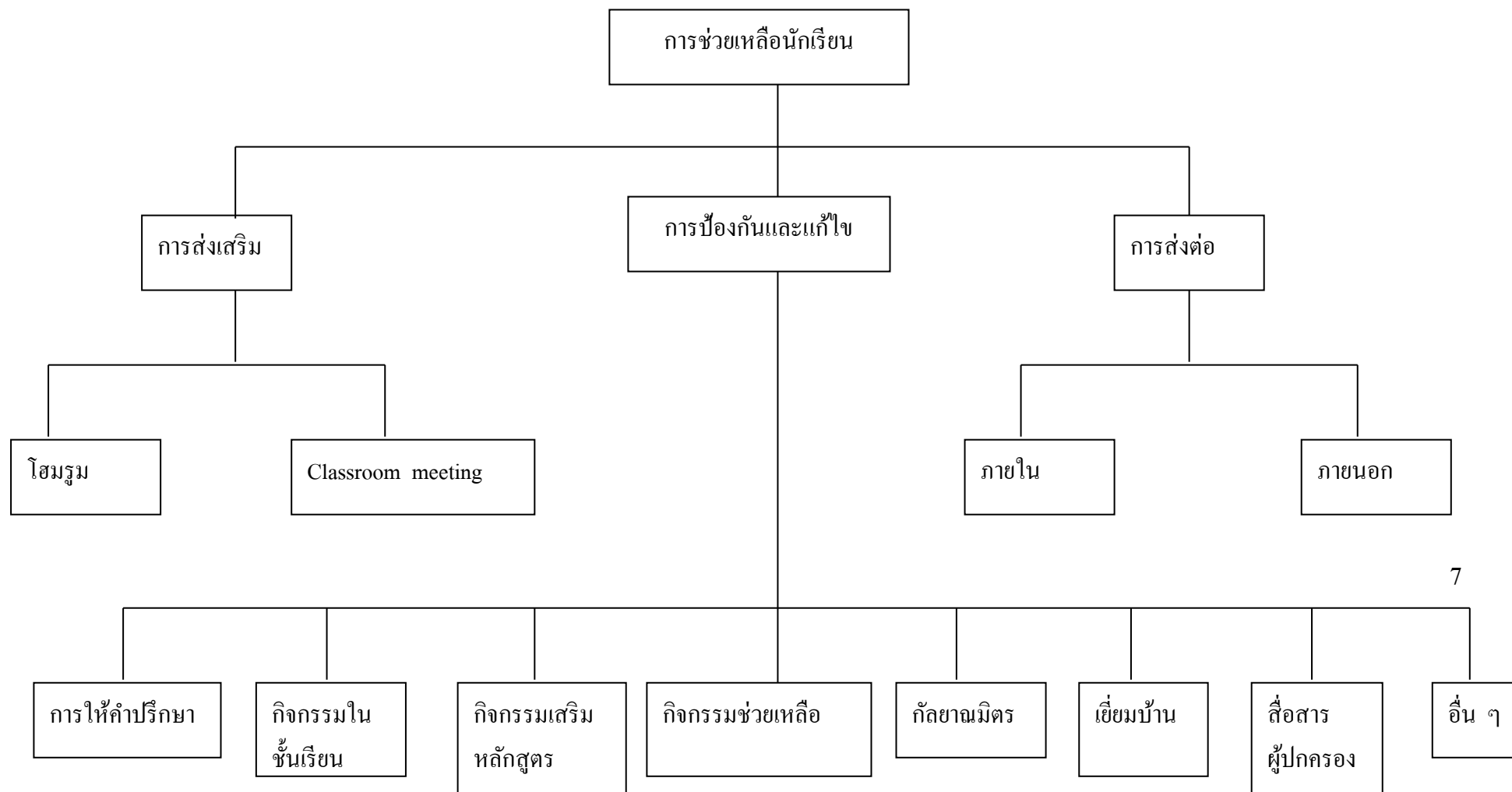
1) การส่งต่อภายใน เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาหรือหัวหน้าระดับหรืองานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก ตัวอย่างบันทึกการส่งต่อและแจ้งผลการช่วยเหลือ

แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินงาน
ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น

แผนภูมิการช่วยเหลือนักเรียน

7

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่แสดงในแผนภูมิ เป็นความรับผิดชอบ ของครู ประจำชั้นตลอดกระบวนการ โดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ผู้ปกครอง ซึ่งมีวิธีการและเครื่องมือตัวอย่าง ดังนี้

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 1.1 ด้านความสามารถ - การเรียน - ความสามารถอื่น ๆ 1.2 ด้านสุขภาพ - ร่างกาย - จิตใจ - พฤติกรรม 1.3 ด้านเศรษฐกิจ - เศรษฐกิจ - การคุ้มครอง 1.4 ด้านอื่น ๆ	ศึกษาข้อมูลจากการใช้ 1) ระเบียบสะสม 2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) 3) อื่น ๆ เช่น - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน - แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง ฯลฯ	1) ระเบียบสะสม 2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) 3) อื่น ๆ เช่น - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน - แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง ฯลฯ
2. การคัดกรองนักเรียน 2.1 กลุ่มปกติ 2.2 กลุ่มเสี่ยง 2.3 กลุ่มมีปัญหา	ดำเนินการต่อไปนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลจาก 1.1 ระเบียบสะสม 1.2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) 1.3 แหล่งข้อมูลอื่น ๆ 2) คัดกรองนักเรียนตามกฎเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน	1) เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน 2) แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นห้องเรียน

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
3. การส่งเสริมนักเรียน (สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม)	ดำเนินการต่อไปนี้ 1) จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 2) จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) หรือ 3) จัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสมในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น	1) แนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียน 2) แนวทางการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนของโรงเรียน 3) แบบบันทึก/สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม - โฮมรูม - ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน - อื่น ๆ
4. การป้องกันและแก้ไข ปัญหา(จำเป็นอย่างมาก สำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง / มี ปัญหา)	ดำเนินการต่อไปนี้ 1) ให้การปรึกษาเบื้องต้น 2) ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน คือ 2.1 กิจกรรมในห้องเรียน 2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 2.4 กิจกรรมซ่อมเสริม 2.5 กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง	1) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5 กิจกรรม 2) แบบบันทึกสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) แบบบันทึกการรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. การส่งต่อ 5.1 ส่งต่อภายใน 5.2 ส่งต่อภายนอก	ดำเนินการต่อไปนี้ 1) บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เช่นครูแนะแนว คุรุปกครอง คุรุพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งต่อภายใน	1) แบบบันทึกการส่งต่อของโรงเรียน 2) แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน

สรุปขั้นตอนการปฏิบัติงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยศึกษาจาก

- 1) ระเบียนสะสม
- 2) แบบประเมินสุขภาพและพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
 - ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง
 - ฉบับครูประจำชั้นประเมินตนเอง
 - ฉบับผู้ปกครองประเมินนักเรียน
- 3) อื่น ๆ เช่น
 - การสัมภาษณ์
 - การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
 - การเยี่ยมบ้าน
 - ฯลฯ

2. คัดกรองนักเรียน โดยจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ลงในแบบ น.ร.คัดกรอง 3 ซึ่งมีข้อมูลดังนี้

- 1) ด้านการเรียนรู้
- 2) ด้านสุขภาพ
- 3) ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)
- 4) ด้านเศรษฐกิจ
- 5) ด้านการคุ้มครอง
- 6) ด้านสารเสพติด
- 7) ด้านระเบียบวินัยของโรงเรียน
- 8) ด้านความสามารถอื่น ๆ

หมายเหตุ สำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรมนักเรียน

(SDQ) จำแนกนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

3. ส่งรายงานผลการคัดกรอง ครั้งที่ 1 ดังนี้ (เดือนสิงหาคม)

- 1) น.ร.คัดกรอง 1 (สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่ม)
รายงานข้อมูลทุกด้าน ยกเว้น ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)
- 2) น.ร. คัดกรอง 3 (แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือ
เป็นรายบุคคล)

4. ส่งรายงานผลการคัดกรอง ครั้งที่ 2 ดังนี้ (เดือนพฤศจิกายน)

- 1) น.ร.คัดกรอง 1 (เดิมข้อมูล SDQ)

2) น.ร. คัดกรอง 3 (เดิมข้อมูล SDQ)

5. หากพบนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา เพิ่มเติม ให้บันทึกใน น.ร. คัดกรอง 2

6. ดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา และบันทึก

ลงในแบบน.ร.คัดกรอง 3

7. ส่งเสริม พัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และสรุปผลการดำเนินงานไว้ในภาคผนวกของเอกสารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

8. สรุปการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นรูปเล่ม โดยเรียงข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1) คำนำ

2) สารบัญ

3) การคัดกรองและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล

- สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่ม

(น.ร.คัดกรอง 1)

- สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่ม (เพิ่มเติม)

(น.ร.คัดกรอง 2)

- แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล

(น.ร.คัดกรอง 3)

- รายงานผลการช่วยเหลือนักเรียน (น.ร.คัดกรอง 4)

- นักเรียนที่ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง (น.ร.คัดกรอง 5)

4) ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูประจำชั้น

- ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูประจำชั้น ภาคเรียนที่ 1 (น.ร.ประชาสัมพันธ์ 1)

- ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูประจำชั้น ภาคเรียนที่ 2 (น.ร.ประชาสัมพันธ์ 2)

5) สรุปการเยี่ยมบ้านนักเรียน

6) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

7) บันทึกความคิดเห็น

8) ภาคผนวก

- รายชื่อนักเรียนทั้งหมด

- แบบบันทึกข้อมูลนักเรียน

- แบบบันทึกการโฮมรูม

- แบบสรุปผลการดำเนินการส่งเสริมความสามารถพิเศษ (ถ้ามี)

- ภาพถ่ายการเยี่ยมบ้านนักเรียน (ถ้ามี)

- ข้อมูลอื่น ๆ

- คำสั่งแต่งตั้งครูประจำชั้น

9) ส่งงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ (เดือนมีนาคม)

1) ระเบียบสะสม

2) เอกสารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) สำเนาเอกสาร น.ร. คัดกรอง 5 จำนวน 1 ชุด

4) ในการทำโครงการวิจัยในชั้นเรียน ใช้ น.ร. คัดกรอง 4 และ น.ร. คัดกรอง 5

ขอให้ครูประจำชั้นเก็บสำเนาเอกสารไว้

หมายเหตุ 1. การส่งงาน ประสานระดับจะแจ้งครูประจำชั้นทราบเป็นระยะ ๆ

2. เอกสารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะส่งคืนครูประจำชั้นชั้นเดิม หลังจากนำเสนอ

ผู้อำนวยการเรียบร้อยแล้ว

ปฏิทินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนวัดสมหวัง

เดือน / ปี	วันที่	รายการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
ภาคเรียนที่ 1 พฤษภาคม - มิถุนายน	พ.ค.- มิ.ย.	- นักเรียนระดับชั้น ป. 1 และม. 1 กรอกข้อมูลระเบียบ สะสมในคาบแนะแนว - เข้าค่ายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ม. 1	กรรมการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ครู ประจำชั้น	
	เดือนมิถุนายน	-สร้างความเข้าใจกับครูประจำชั้นเกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือและเอกสารที่พัฒนาและปรับปรุงแล้ว -เลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน	กรรมการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	
มิถุนายน	12 – 23 มิ.ย.	-นักเรียนกรอกข้อมูล SDQ ในคาบประชุมระดับ และ ครูกรอกข้อมูล SDQ ฉบับครูประเมินนักเรียน -อบรมแกนนำต่อต้านยาเสพติด	กรรมการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนและ ครูประจำชั้น	ฉบับนักเรียน ประเมินตนเอง ทำในคาบ ประชุมระดับ ใช้เวลา 20 นาที
กรกฎาคม	3 – 7 ก.ค.	-วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะในการดำเนินชีวิตของ เด็กวัยรุ่นในสังคมปัจจุบัน - อบรมจรรยาบรรณนักเรียนแกนนำ	กรรมการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนและ หัวหน้าระดับ	
สิงหาคม	1 – 11 ส.ค.	-ส่งรายงานการคัดกรองนักเรียน ครั้งที่ 1 (น.ร.คัดกรอง 1) ข้อมูลมาจาก น.ร.คัดกรอง 3 ข้อ 1 – 8 ยกเว้น ข้อ 3 (การประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม SDQ	กรรมการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนและ ครูประจำชั้น	
สิงหาคม	วันประชุม ปกครองเพื่อแจ้ง ผลการเรียน กลางภาคเรียนที่ 1	- ผู้ปกครองกรอกแบบประเมินนักเรียน (SDQ ฉบับผู้ปกครองประเมินนักเรียน) - ครูประจำชั้นและผู้ปกครองกรอกข้อมูลเอกสาร น.ร. ประชาสัมพันธ์ 1	ครูประจำชั้นและ ผู้ปกครอง นักเรียน	ครูประจำชั้น กรอกล่วงหน้า ก่อนวันประชุม
ภาคเรียนที่ 2 พฤศจิกายน	1 – 10 พ.ย.	-ส่งรายงานผลการคัดกรองจาก SDQ	ครูประจำชั้นและ กรรมการระบบดูแล นักเรียน	
พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์	1 พ.ย. –9 ก.พ.	-ส่งเสริม พัฒนา แก้ไขปัญหานักเรียน	ครูประจำชั้นและผู้ที่เกี่ยวข้อง	

มกราคม	วันประชุม ปกครองเพื่อแจ้ง ผลการเรียน กลางภาคเรียน ที่ 2	-ครูประจำชั้นและผู้ปกครองกรอกข้อมูลเอกสาร น.ร. ประชาสัมพันธ์ 2	ครูประจำชั้นและ ผู้ปกครองนักเรียน	ครูประจำชั้น กรอกล่วงหน้า ก่อนวันประชุม
มีนาคม	12 – 23 มี.ค.	-ส่งงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1. ระเบียบสะสม 2. เอกสารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเขียนเล่ม 3. สำเนาเอกสาร น.ร.คัดกรอง 5 จำนวน 1 ชุด	ครูประจำชั้นและ ประธานระดับ	การเรียงลำดับ ข้อมูลใน เอกสารระบบ ดูแลฯ ศึกษา รายละเอียดจาก คู่มือครูประจำ ชั้นระบบดูแลฯ หน้า 11-13
มีนาคม	26-30 มี.ค.	สรุปประเมินผลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน		

บทที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. ระเบียบสะสม ฝ่ายแนะแนวเป็นผู้รับผิดชอบให้นักเรียนกรอกข้อมูลในคาบเรียนแนะแนวและรวบรวมส่งครูประจำชั้น ครูประจำชั้นนำไปศึกษาเพื่อจัดประเภทนักเรียนในแบบ น.ร.คัดกรอง 3
2. แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)
 - 1) แบบประเมินตนเอง นักเรียนทำในคาบประชุมระดับ
 - 2) แบบครูประเมินนักเรียน
 - 3) แบบผู้ปกครองประเมินนักเรียน ทำในวันประชุมผู้ปกครอง (วันแจ้งผลการเรียนภาคเรียนที่ 1)
3. เอกสารการคัดกรอง
 - 1) สรุปรายงานผลการคัดกรองจำแนกตามกลุ่ม (น.ร.คัดกรอง 1)
 - 2) สรุปรายงานผลการคัดกรองจำแนกตามกลุ่ม (เพิ่มเติม)
(น.ร.คัดกรอง 2)
 - 3) แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล (น.ร.คัดกรอง 3)
 - 4) รายงานผลการช่วยเหลือนักเรียน (น.ร.คัดกรอง 4)
 - 5) นักเรียนที่ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง (น.ร.คัดกรอง 5)
4. ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองและครูประจำชั้น
 - 1) ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูประจำชั้น ภาคเรียนที่ 1 (น.ร.ประชาสัมพันธ์ 1)
 - ครูประจำชั้นกรอกข้อมูล ข้อ 1 – 3
 - ผู้ปกครองกรอกข้อมูล ข้อ 4 – 6 (ในวันแจ้งผลการเรียนกลางภาค 1)
 - 2) ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูประจำชั้น ภาคเรียนที่ 2 (น.ร.ประชาสัมพันธ์ 2)
 - ครูประจำชั้นกรอกข้อมูล ข้อ 1 – 3
 - ผู้ปกครองกรอกข้อมูล ข้อ 4 – 6 (ในวันแจ้งผลการเรียนกลางภาค 2)
5. แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน (น.ร. เยี่ยมบ้าน)
 - ครูประจำชั้นเยี่ยมบ้านและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
6. แผ่นดิสก์เพื่อแปลผล ข้อมูล SDQ ทุกประเภท

ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- ระเบียบสะสม
- แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)
- แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล (น.ร.คัดกรอง 3)
- ประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับครูประจำชั้น
- แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- แบบบันทึกการส่งต่อโดยครูประจำชั้น และแบบรายงานผลการช่วยเหลือนักเรียน

ระเบียบสะสม

โรงเรียนวัดสมหวัง สพป.สต.1

รูปถ่าย
นักเรียน
1 นิ้ว

สำหรับช่วงชั้นที่

ชื่อนักเรียน ด.ญ./ด.ช./น.ส/นาย.....สกุล.....เลขประจำตัว.....

ปีการศึกษา.....ชั้น/.....เลขที่.....ชื่อครูประจำชั้น.....

ปีการศึกษา.....ชั้น/.....เลขที่.....ชื่อครูประจำชั้น.....

ปีการศึกษา.....ชั้น/.....เลขที่.....ชื่อครูประจำชั้น.....

เริ่มใช้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คำแนะนำในการใช้ระเบียบสะสม

ระเบียบสะสมเป็นเครื่องมือที่ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวครอบครัว การศึกษา อาชีพ และบุคลิกภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้จัก และเข้าใจนักเรียนในทุกด้าน ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม และการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้เป็น ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า การใช้ระเบียบสะสมด้วยความรอบคอบและจริงจัง กล่าวคือ

1. ให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการในการกรอกข้อมูลด้านต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อการรู้จักและช่วยเหลือนักเรียนในเบื้องต้น และคัดกรองพฤติกรรมปัญหารุนแรงของนักเรียนเพื่อส่งต่อครูแนะแนว ประสานงานกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น ๆ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ อนามัย นักจิตวิทยา เป็นต้น เพื่อดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป
2. ให้นักเรียนกรอกข้อมูลต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง ด้วยความตั้งใจและจริงใจ เริ่มวันแรกที่นักเรียนเข้าเรียน และจะต้องดำเนินการกรอกข้อมูลเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา จนกว่านักเรียนจะออกจากโรงเรียน โดยผู้บริหาร โรงเรียนจะตรวจดูแลเอาใจใส่เพื่อให้ผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูล ในระเบียบสะสมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนได้อย่างจริงจัง
3. ให้ครูประจำชั้นรวบรวมระเบียบสะสมไว้ในที่มิดชิด เป็นระเบียบเรียบร้อยอีกทั้งให้สะดวกสำหรับผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ โดยถือเป็นความลับที่ไม่ควรเปิดเผยแก่คนทั่วไป
4. ให้ครูประจำชั้นรวบรวมระเบียบสะสม นำส่งกลุ่มบริหารงานบุคคล เมื่อสิ้นปีการศึกษา
5. กรณีที่นักเรียนออกจากโรงเรียนเดิมเพื่อเข้าศึกษาต่อโรงเรียนอื่น ให้มีการบันทึกหลักฐานการส่งและ การรับมอบระเบียบสะสมที่กลุ่มบริหารงานบุคคล

1. ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ด.ญ. / น.ส.....ชื่อเล่น.....อายุ.....ปี
 เลขประจำตัวประชาชน
 เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....
 ภูมิลำเนา(บ้านเกิด) อยู่ที่จังหวัด.....
 ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....
 แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์บ้าน.....
 ปัจจุบันพักอยู่กับ ☐ บิดาและมารดา ☐ บิดา ☐ มารดา ☐ อื่น ๆ(ระบุ).....
 ลักษณะของที่อยู่ ☐ บ้านพักส่วนตัว ☐ บ้านเช่า ☐ ห้องเช่า ☐ อื่น ๆ(ระบุ).....
 กรณีนักเรียนอยู่หอพัก/หอเช่า ให้ระบุข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้ ชื่อหอพัก.....เลขที่.....ถนน.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 โทรศัพท์ของหอพักที่ติดต่อสะดวก.....
 นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดย ☐ รถประจำทาง ☐ รถส่วนตัว ☐ เดิน ☐ อื่น ๆ(ระบุ).....
 ใช้เวลาในการเดินทาง.....นาที/ ชั่วโมง
 นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก.....เป็นเงิน.....บาท/วัน/เดือน ☐ อื่นๆ(ระบุ).....
 ค่าพาหนะเดินทางไป-กลับ.....บาท/วัน ค่าอาหารเช้า- กลางวัน.....บาท/วัน
 เพื่อนที่นักเรียนสนิทมากที่สุด ชื่อ-สกุล.....เป็นนักเรียนชั้น ม. /.....
 เพื่อนที่อยู่ใกล้เคียงหรือรู้จักบ้านของนักเรียนชื่อ-สกุล.....เป็นนักเรียนชั้น ม. /.....

ชั้น	สิ่งที่นักเรียน ภาคภูมิใจในตนเอง	สิ่งที่นักเรียน อยากปรับปรุงแก้ไข	สิ่งที่นักเรียนต้องการให้ โรงเรียน/ครู ช่วยเหลือ
.....			
.....			
.....			

ข้อมูลเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

2. ข้อมูลด้านครอบครัว

ชื่อ-สกุล	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้/ เดือน	ที่อยู่	โทรศัพท์
บิดา ชื่อ..... สกุล.....						บ้าน..... มือถือ.....
มารดา ชื่อ..... สกุล.....						บ้าน..... มือถือ.....
ผู้ปกครอง ชื่อ..... สกุล.....						บ้าน..... มือถือ.....

ผู้ที่มีหน้าที่เป็นผู้ปกครอง คือ ☐ บิดา ☐ มารดา ☐ ผู้อื่นซึ่งเกี่ยวข้องเป็น.....
 ปัจจุบันบิดา-มารดาของนักเรียน ☐ อยู่ด้วยกัน ☐ หย่าร้าง ☐ แยกกันอยู่
☐ บิดาถึงแก่กรรม ☐ มารดาถึงแก่กรรม ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)
 ความสัมพันธ์ของครอบครัว ☐ รักใคร่กันดี ☐ ขัดแย้งทะเลาะกันบางครั้ง
 ระหว่างบิดามารดา ☐ ขัดแย้งทะเลาะกันบ่อยครั้ง ☐ ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบางครั้ง
☐ ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบ่อยครั้ง ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)
 ภาระหนี้สินของครอบครัว ☐ มี ☐ ไม่มี

2. ข้อมูลด้านครอบครัว (ต่อ)

ชื่อ-สกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ/ ตำแหน่ง	รายได้/ เดือน	สถานที่ทำงานหรือที่ ทำงาน	สถานภาพ
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

บุคคลในครอบครัวที่นักเรียนไว้วางใจมากที่สุด ชื่อ-สกุล อายุ.....ปี

เกี่ยวข้องกับ.....

บุคคลในครอบครัวมีการใช้สารเสพติด ☐ ไม่มี ☐ มี เกี่ยวข้องเป็น.....กับนักเรียน

ประเภทสารเสพติดที่ใช้ ☐ บุหรี่ ☐ สุรา ☐ ยาบ้า ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)

ข้อมูลเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

3. ข้อมูลความสามารถ

3.1 ด้านการศึกษา

ก. ผลการเรียนรู้

ชั้น			
ผลการเรียนเฉลี่ย			

ข. เจตคติต่อวิชาเรียน

วิชาที่เรียนได้ดีเรียงลำดับจากชอบมากไปหาน้อย	วิชาที่เรียนไม่ดี
1.	1.
2.	2.
3.	3.

3.2 ความสามารถด้านอื่น ๆ

ความสามารถพิเศษ	เคยประกวดหรือแข่งขัน	รางวัลหรือเกียรติบัตรที่เคยได้รับ
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.

3.3 ทักษะการศึกษาค้นคว้าที่ได้รับ

ชั้นเรียน	ทักษะการศึกษา
ชั้น	
ชั้น	
ชั้น	

ข้อมูลเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

4. ข้อมูลด้านสุขภาพ

4.1 สุขภาพร่างกาย

นักเรียนมีเลือดหมู่.....มีตำหนิที่เห็นชัดเจนคือ.....สีผิว.....

โรคประจำตัว ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุโรค.....วิธีแก้.....

โรคภูมิแพ้ ☐ ไม่มี ☐ มี ยาที่ใช้ประจำ.....แพ้ยา.....

นักเรียนมีสายตา ☐ ปกติ ☐ สายตาสั้น ☐ สายตาเอียง ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)

วิธีแก้ปัญหา ☐ สวมแว่นตา ☐ ใส่คอนแทคเลนส์ ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)

นักเรียนมีความบกพร่องทางการได้ยิน ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)

นักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)

เคยป่วยหนักหรือเคยประสบอุบัติเหตุขั้นร้ายแรงถึงขั้นเข้าโรงพยาบาล ดังนี้เมื่อ พ.ศ.....

บันทึกการเจริญเติบโตของร่างกาย (ให้บันทึกภาคเรียนละ 1 ครั้ง)

ชั้นเรียน	วัน เดือน ปี	อายุ (ปี)	น้ำหนัก	ส่วนสูง	ผลการตรวจร่างกาย	อื่น ๆ
ชั้น ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2						
ชั้น ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2						
ชั้น ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2						

4.2 ด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ☒ หน้าข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคน

☐ วิดกกังวล ☐ มีอารมณ์ขัน ☐ ร่าเริง ☐ ก้าวร้าว ☐ ยึดแน่นแถมใส ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)

เมื่อมีปัญหา นักเรียนจะ

☐ เก็บไว้คนเดียว ☐ปรึกษาเพื่อน ☐ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

☐ ปรึกษาครู-อาจารย์ ☐ ปรึกษาคณาจารย์ ☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)

นักเรียนมีคุณลักษณะด้าน

☐ รับผิดชอบ ☐ ตรงต่อเวลา ☐ มีวินัย ☐ กตัญญู

☐ กล้าแสดงออก ☐ มีน้ำใจ ☐ พึ่งตนเอง ☐ ประหยัด

☐ ขยัน ☐ มีมนุษยสัมพันธ์ ☐ ช่วยเหลือผู้อื่น ☐ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

คุณลักษณะของนักเรียนที่ควรปรับปรุง คือ

ข้อมูลเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

5. แผนที่แสดงการเดินทางจากโรงเรียนไปบ้าน

ชื่อ-สกุล (นักเรียน)

ที่อยู่ เลขที่ หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

แขวง /ตำบลเขต / อำเภอจังหวัด.....

ให้นักเรียนเขียนแผนที่แสดงการเดินทางจากโรงเรียนไปบ้าน (บ้านพักที่อาศัยจริง)

แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง)

ชื่อ-สกุล (ค.ญ./ค.ช./น.ส./นาย).....ชั้น.....เลขที่.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

ตอนที่ 1 ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ฉันพยายามจะทำตัวดีกับคนอื่น ฉันใส่ใจความรู้สึกคนอื่น ๆ			
2. ฉันอยู่ไม่นิ่ง ฉันนั่งนาน ๆ ไม่ได้			
3. ฉันปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ			
4. ฉันเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ขนม ของเล่น ปากกา เป็นต้น)			
5. ฉันโกรธแค้นและมักอารมณ์เสีย			
6. ฉันชอบอยู่กับตัวเอง ฉันชอบเล่นอยู่คนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง			
7. ฉันมักทำตามที่คุณอื่นบอก			
8. ฉันขี้กังวล			
9. ใคร ๆ ก็ฟังฉันได้ถ้าเขาเสียใจหรืออารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ			
10. ฉันอยู่ไม่สุขหรือวุ่นวาย			
11. ฉันมีเพื่อนสนิท			
12. ฉันมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันทำให้คนอื่นทำอย่างที่คุณต้องการได้			
13. ฉันไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เพื่อน ๆ ส่วนมากชอบฉัน			
15. ฉันวอกแวกง่าย ฉันรู้สึกว่าไม่มีสมาธิ			
16. ฉันกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย			
17. ฉันใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า			
18. มีคนว่าฉันโกหก หรือขี้อิจฉาบ่อย ๆ			
19. เด็ก ๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแกฉัน			
20. ฉันมักจะอาสาหรือช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่, ครู, เด็กคนอื่น)			
21. ฉันคิดก่อนทำ			
22. ฉันเอาของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น			
23. ฉันเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ฉันขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ฉันทำงานได้จนเสร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันดี			

เธอมีอย่างอื่นที่จะบอกอีกหรือไม่.....

ตอนที่ 2 ให้ทำเครื่องหมาย X ให้ตรงสภาพความเป็นจริง

1. โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้

☐

ไม่

☐

ใช่ มีปัญหาเล็กน้อย

☐

ใช่ มีปัญหาชัดเจน

☐

ใช่ มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

2. ปัญหานี้เกิดมานานเท่าไรแล้ว

☐

น้อยกว่า 1 เดือน

☐

1 – 5 เดือน

☐

6 – 12 เดือน

☐

มากกว่า 1 ปี

3. ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่อย่างไร

☐

ไม่เลย

☐

เล็กน้อย

☐

ค่อนข้างมาก

☐

มาก

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คะแนนรวมแบบประเมินตอนที่ 2 แปลผล.....

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (ฉบับครูประเมินตนเอง)

ชื่อ-สกุล (ค.ญ. / น.ศ.).....ชั้น.....เลขที่.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

ตอนที่ 1 ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น			
2. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่ง ๆ ไม่ได้			
3. ฉันปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ			
4. ฉันเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ขนม ของเล่น ปากกา เป็นต้น)			
5. ฉันโกรธแค้นและมักอารมณ์เสีย			
6. ฉันชอบอยู่คนเดียว ฉันชอบเล่นอยู่คนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง			
7. ฉันมักทำตามที่คุณอื่นบอก			
8. ฉันขี้กังวล			
9. ใคร ๆ ก็ฟังฉันได้ถ้าเขาเสียใจหรืออารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ			
10. ฉันอยู่ไม่สุขหรือวุ่นวาย			
11. ฉันมีเพื่อนสนิท			
12. ฉันมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันทำให้คนอื่นทำอย่างที่คุณต้องการได้			
13. ฉันไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เพื่อน ๆ ส่วนมากชอบฉัน			
15. ฉันวอกแวกง่าย ฉันรู้สึกว่าไม่มีสมาธิ			
16. ฉันกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย			
17. ฉันใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า			
18. มีคนว่าฉันโกหก หรือขี้โก่งบ่อย ๆ			
19. เด็ก ๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแกฉัน			
20. ฉันมักจะอาสาหรือช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่, ครู, เด็กคนอื่น)			
21. ฉันคิดก่อนทำ			
22. ฉันเอาของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น			
23. ฉันเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ฉันขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ฉันทำงานได้จนเสร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันดี			

คุณมีความคิดเห็นหรือความกังวลอื่นอีกหรือไม่

ตอนที่ 2 ให้ทำเครื่องหมาย X ให้ตรงสภาพความเป็นจริง

1. โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์	ด้านสมาธิ	ด้านพฤติกรรม	หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้
☐ ไม่		☐ ใช่	มีปัญหาเล็กน้อย
☐ ใช่	มีปัญหาชัดเจน	☐ ใช่	มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

2. ปัญหานี้เกิดมานานเท่าไรแล้ว

☐ น้อยกว่า 1 เดือน	☐ 1 – 5 เดือน
☐ 6 – 12 เดือน	☐ มากกว่า 1 ปี

3. ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่อย่างไร

☐ ไม่เลย	☐ เล็กน้อย
☐ ค่อนข้างมาก	☐ มาก

4. ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของเธอในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

5. ปัญหานี้ทำให้คนรอบข้างเกิดความยุ่งยากหรือไม่ (ครอบครัว เพื่อน ครู เป็นต้น)

ลายเซ็น.....

ครูผู้สอน / ครูประจำชั้น / อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

วันที่ เดือน พ.ศ.
 คะแนนรวมแบบประเมินตอนที่ 2 แปลผล.....

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (ฉบับผู้ปกครองประเมินนักเรียน)

ชื่อ-สกุล (ค.ญ. / น.ส.).....ชั้น.....เลขที่.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

ตอนที่ 1 ให้ทำเครื่องหมาย X ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น			
2. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่ง ๆ ไม่ได้			
3. ฉันปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ			
4. ฉันเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ขนม ของเล่น ปากกา เป็นต้น)			
5. ฉันโกรธแค้นและมักอารมณ์เสีย			
6. ฉันชอบอยู่กับตัวเอง ฉันชอบเล่นอยู่คนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง			
7. ฉันมักทำตามที่คุณอื่นบอก			
8. ฉันขี้กังวล			
9. ใคร ๆ ก็ฟังฉันได้ถ้าเขาเสียใจหรืออารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ			
10. ฉันอยู่ไม่สุขหรือวุ่นวาย			
11. ฉันมีเพื่อนสนิท			
12. ฉันมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันทำให้คนอื่นทำอย่างที่คุณต้องการได้			
13. ฉันไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย			
14. เพื่อน ๆ ส่วนมากชอบฉัน			
15. ฉันวอกแวกง่าย ฉันรู้สึกว่าไม่มีสมาธิ			
16. ฉันกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย			
17. ฉันใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า			
18. มีคนว่าฉันโกหก หรือขี้อ้อนบ่อย ๆ			
19. เด็ก ๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแกฉัน			
20. ฉันมักจะอาสาหรือช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่, ครู, เด็กคนอื่น)			
21. ฉันคิดก่อนทำ			
22. ฉันเอาของของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น			
23. ฉันเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน			
24. ฉันขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย			
25. ฉันทำงานได้จนเสร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันดี			

คุณมีความคิดเห็นหรือความกังวลอื่นอีกหรือไม่

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้ทำเครื่องหมาย X ให้ตรงสภาพความเป็นจริง

1. โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์	ด้านสมาธิ	ด้านพฤติกรรม	หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้
☐ ไม่		☐ ใช่	มีปัญหาเล็กน้อย
☐ ใช่	มีปัญหาชัดเจน	☐ ใช่	มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

2. ปัญหานี้เกิดมานานเท่าไรแล้ว

☐ น้อยกว่า 1 เดือน	☐ 1 – 5 เดือน
☐ 6 – 12 เดือน	☐ มากกว่า 1 ปี

3. ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่อย่างไร

☐ ไม่เลย	☐ เล็กน้อย
☐ ค่อนข้างมาก	☐ มาก

ลายเซ็น.....

พ่อ / แม่ / อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

วันที่ เดือน พ.ศ.

คะแนนรวมแบบประเมินตอนที่ 2 แปลผล.....**การใช้แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)**

แบบประเมินตนเอง (SDQ) นี้เป็นแบบประเมินของสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาจาก The strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) เป็นเครื่องมือที่ผ่านการวิจัยแล้วว่ามีประสิทธิภาพในการคัดกรองปัญหาเด็กได้ดี สามารถช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาและให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน แบบประเมินตนเอง (SDQ) นี้เหมาะที่จะใช้กับเด็กอายุระหว่าง 4 – 16 ปี

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) มี 3 ชุด คือ

1. แบบประเมินที่นักเรียนประเมินตนเอง
2. แบบประเมินที่ครูประเมินนักเรียน
3. แบบประเมินที่ผู้ปกครองประเมินนักเรียน

แบบประเมินแต่ละชุดมี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นลักษณะพฤติกรรม จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีพฤติกรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยสามารถจัดเป็นกลุ่มพฤติกรรมได้ 5 ด้าน ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านอารมณ์ (5 ข้อ) (ข้อ 3,8,13,16,24)
2. พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง / สมาธิสั้น (5 ข้อ) (ข้อ 5,7,12,18,22)
3. พฤติกรรมเกร / ความประพฤติ (5 ข้อ) (ข้อ 2,10,15,21,25)
4. พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (5 ข้อ) (ข้อ 6,11,14,19,23)
5. พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม (5 ข้อ) (ข้อ 1,4,9,17,20)

คะแนนรวมของกลุ่มที่ 1- 4 เป็นคะแนนที่แสดงถึงปัญหาพฤติกรรมของเด็กในด้านนั้น ๆ (Total Difficulties score) ส่วนคะแนนในด้านที่ 5 เป็นคะแนนที่แสดงถึงจุดแข็งของเด็ก (Strength score) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณานำจุดแข็งมาใช้เพื่อให้การช่วยเหลือแก้ปัญหาในด้านอื่น ๆ แก่เด็กต่อไป ในขณะที่เดียวกันคะแนนสัมพันธภาพทางสังคมก็เป็นตัวบ่งชี้ให้ครูได้ทราบถึงความยากง่ายในการแก้ปัญหา ถ้าเด็กมีจุดแข็ง (คะแนนด้านสัมพันธภาพทางสังคมสูง) การให้ความช่วยเหลือปัญหาพฤติกรรมจะง่ายกว่าเด็กที่ไม่มีจุดแข็ง (คะแนนด้านสัมพันธภาพทางสังคมต่ำ) เป็นต้น

ตอนที่ 2 ด้านหลังของแบบประเมิน เป็นการประเมินผลกระทบของพฤติกรรมว่ามีความเรื้อรัง ส่งผลกระทบต่อคนรอบข้าง ต่อตัวเด็กเอง มีผลต่อสัมพันธภาพทางสังคมและชีวิตประจำวันของเด็กมากน้อยอย่างไร ซึ่งในส่วนนี้ใช้คำลงสรุปว่า “เป็นระดับความรุนแรงของปัญหา”

แบบประเมินทั้ง 3 ชุดนี้ มีลักษณะข้อคำถามคล้ายคลึงกับข้อคำถามในแบบประเมินที่นักเรียนตนเองตลอดจนการตรวจให้คะแนน ยกเว้นเกณฑ์การแปลผลต่างกันเล็กน้อย

การใช้แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)

1. ครูที่ประเมินนักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองที่จะประเมิน ควรรู้จักนักเรียนปลละมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมาระยะเวลาหนึ่ง และควรประเมินทั้ง 25 ข้อ ในครั้งเดียว
2. ระยะเวลาที่นักเรียนประเมินตนเอง ครูประเมินนักเรียน หรือผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียน ควรเป็นระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน
3. ครั้งแรกอาจให้นักเรียนประเมินตนเองก่อน แล้วครู / ผู้ปกครอง สามารถใช้แบบประเมินตนเองฉบับของครู/ผู้ปกครอง ทำการประเมินนักเรียนซ้ำ เพื่อดูผลที่ได้ว่าสอดคล้องกันหรือไม่
4. อาจใช้การสัมภาษณ์ หรือเครื่องมืออื่นช่วยในการพิจารณาเพิ่มเติม กรณีที่เห็นว่าผลที่ได้ขัดแย้งกับความเป็นจริง อย่าลืมว่าไม่มีเครื่องมือชนิดใดสมบูรณ์แบบ ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของผู้ตอบแบบประเมินเป็นสำคัญ แบบประเมินชุดนี้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยเหลือในการคัดกรองปัญหานักเรียนเท่านั้น ไม่ใช่เป็นตัวชี้้นำครูในการตัดสินใจปัญหานักเรียน
5. การประเมินพฤติกรรมนักเรียน เป็นการประเมินในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ยกเว้นเพื่อติดตามลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน

การแปลผลตอนที่ 1 ของแบบประเมิน

โปรแกรมแปลผล SDQ

เงื่อนไข

1. ออกแบบด้วย Excel 2002 (Office XP)
2. แต่ละไฟล์กรอกข้อมูลและแปลผล SDQ ได้ไฟล์ละ 30 คน
3. เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด หรือลบสูตรโดยไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้นจึงป้องกันแผ่นงานไว้กรอกได้เฉพาะชื่อ , เลขที่ , ชั้น และคะแนน
4. ถ้าน้ำกระดากที่กำหนดไว้ไม่ตรงกับเครื่องพิมพ์ สามารถตั้งค่าหน้ากระดาษ โดยปรับระยะขอบบน –ล่าง, ซ้าย - ขวา หรือขยาย - ลด คอลัมน์ได้

วิธีใช้โปรแกรมแปลผล SDQ

1. เข้าที่ My Computer
2. เลือกใคร่จันทพบชื่อไฟล์ ดับเบิลคลิกที่ชื่อไฟล์ (ในที่นี้คือไฟล์ SDQ-นักเรียน-ผู้ปกครอง-ครู-ชุด A หรือชุด B ก็ได้ แบ่งทำเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละไม่เกิน 30 คน) และในแต่ละแฟ้มจะมีแผ่นงานแบบประเมิน และแผ่นงานแสดงเกณฑ์
3. พิมพ์ชื่อนักเรียน เลขที่ ชั้น
4. กรอกเลข 1, 2 หรือ 3 ในช่อง กรอกแล้ว Enter เพื่อกรอกข้อต่อไป
5. ไม่จริง พิมพ์ 1
ค่อนข้างจริง พิมพ์ 2
จริง พิมพ์ 3
6. ถ้าพิมพ์เลขนอกเหนือจาก 1, 2 และ 3 จะขึ้นข้อความ FALSE แสดงว่าผิดต้องแก้ไขใหม่

แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

นักเรียนประเมินตนเอง

ข้อที่	กรอก	ผลคะแนน
1		FALSE
2		FALSE
3		FALSE
4		FALSE
5		FALSE
6		FALSE
7		FALSE
8		FALSE
9		FALSE
10		FALSE
11		FALSE
12		FALSE
13		FALSE
14		FALSE
15		FALSE

ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

ข้อที่	กรอก	ผลคะแนน
1		FALSE
2		FALSE
3		FALSE
4		FALSE
5		FALSE
6		FALSE
7		FALSE
8		FALSE
9		FALSE
10		FALSE
11		FALSE
12		FALSE
13		FALSE
14		FALSE
15		FALSE

ครูเป็นผู้ประเมิน

ข้อที่	กรอก	ผลคะแนน
1		FALSE
2		FALSE
3		FALSE
4		FALSE
5		FALSE
6		FALSE
7		FALSE
8		FALSE
9		FALSE
10		FALSE
11		FALSE
12		FALSE
13		FALSE
14		FALSE
15		FALSE

16		FALSE
17		FALSE
18		FALSE
19		FALSE
20		FALSE
21		FALSE
22		FALSE
23		FALSE
24		FALSE
25		FALSE
	คะแนน	แปลผล
1.ด้านอารมณ์	0	ปกติ
2. ด้านความประพฤติ / เกเร	0	ปกติ
3. ด้านพฤติกรรม / สมาธิสั้น	0	ปกติ
4. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	0	ปกติ
รวมคะแนนทั้ง 4 ด้าน	0	ปกติ
5. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	0	ไม่มีจุดแข็ง

16		FALSE
17		FALSE
18		FALSE
19		FALSE
20		FALSE
21		FALSE
22		FALSE
23		FALSE
24		FALSE
25		FALSE
	คะแนน	แปลผล
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ไม่มีจุดแข็ง

16		FALSE
17		FALSE
18		FALSE
19		FALSE
20		FALSE
21		FALSE
22		FALSE
23		FALSE
24		FALSE
25		FALSE
	คะแนน	แปลผล
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ปกติ
	0	ไม่มีจุดแข็ง

การแปลผลตอนที่ 2 ของแบบประเมิน

- ประเมินว่ามีความเรื้อรัง ส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบตัวเด็ก มีผลต่อสัมพันธภาพทางสังคม และชีวิตประจำวันของเด็ก

- ในการประเมินว่าตัวเองมีปัญหาด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือ ความสามารถเข้ากับผู้อื่น

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องคิดคะแนนข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” ให้พิจารณาแบบประเมินในหัวข้อต่อไปนี้

- ปัญหานี้ทำให้รู้สึกไม่สบายใจหรือไม่
- ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ หรือไม่

ใน 2 หัวข้อนี้ ถ้าตอบว่า “ไม่เลย” หรือ “เล็กน้อย” ให้ 0 คะแนน ถ้าตอบว่า “ค่อนข้างมาก” ให้ 1 คะแนน และถ้าตอบว่า “มาก” ให้ 2 คะแนน ดังนี้

ข้อความ	ไม่เลย	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ปัญหานี้ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ	0	0	1	2
ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ	0	0	1	2
● ความเป็นอยู่ที่บ้าน	0	0	1	2
● การคบเพื่อน	0	0	1	2
● การเรียนในห้องเรียน	0	0	1	2
● กิจกรรมยามว่าง	0	0	1	2

สรุปการแปลผลด้านหลัง

คะแนนรวม 0 คะแนน = ปกติ

คะแนนรวม 1 คะแนน = เสี่ยง / มีปัญหา

แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือ
นักเรียนเป็นรายบุคคล (น.ร. คัดกรอง 3)

น.ร. คัดกรอง 3
(ส่งสิ้นปีการศึกษาเท่ากับจำนวนนักเรียน)

แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล
(จากระเบียบสะสม, แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ) และอื่น ๆ

ชื่อ - สกุล.....ชั้น/.....เลขที่.....

1. ด้านการเรียน

☐ กลุ่มปกติ

☐ กลุ่มเสี่ยง

☐ กลุ่มมีปัญหา

() ผลการเรียนเฉลี่ย 1.00-2.00

() ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00

() มาโรงเรียนสาย 3-7 ครั้ง

() มาโรงเรียนสายมากกว่า 7 ครั้ง

ต่อ 1 ภาคเรียน

ต่อ 1 ภาคเรียน

() ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ 3-5 ครั้ง

() ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ มากกว่า

ต่อ 1 รายวิชา ต่อ 1 ภาคเรียน 5 ครั้ง

ต่อ 1 รายวิชา ต่อ 1 ภาคเรียน

() ได้ผลการเรียน 0, ร, มส 1-3 รายวิชา

() ได้ผลการเรียน 0, ร, มส มากกว่า

ต่อปีการศึกษา

3 รายวิชาต่อปีการศึกษา

() อ่านหนังสือไม่คล่อง

() อ่านหนังสือไม่ออก

() เขียนหนังสือไม่ถูก

() เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง สะกดคำ

ผิด แม้แต่คำง่าย ๆ

() อื่น ๆ.....

() อื่น ๆ คือ.....

2. ด้านสุขภาพ

☐ กลุ่มปกติ

☐ กลุ่มเสี่ยง

☐ กลุ่มมีปัญหา

() น้ำหนักผิดปกติและไม่สัมพันธ์
กับส่วนสูงหรืออายุ

() มีความพิการทางร่างกาย

() ร่างกายไม่แข็งแรง

() ป่วยเป็นโรคร้าย / เรื้อรัง

() เจ็บป่วยบ่อย ๆ

() ความเจ็บป่วยที่มีผลกระทบต่อการเรียน

() สายตาสั้น / เอียง

() มีความบกพร่องทางการมองเห็น

(ไม่ใช้แว่นตา/คอนแทคเลนส์)

() มีความบกพร่องทางการได้ยิน

() มีความบกพร่องทางการได้ยิน
อย่างมาก

() อื่น ๆ.....

() อื่น ๆ คือ.....

3. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (พิจารณาจากแบบประเมิน SDQ ทั้ง 3 ฉบับ)

3.1 ด้านอารมณ์	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
3.2 ด้านความประพฤติ	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
3.3 ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
3.4 ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับเพื่อน	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
ผลรวมทั้ง 4 ด้าน	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง / มีปัญหา
จากการประเมินทั้ง 3 ฉบับ		
3.5 ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	☐ มีจุดแข็ง	☐ ไม่มีจุดแข็ง

4. ด้านเศรษฐกิจ

☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ มีปัญหา
() พ่อหรือแม่ตกงาน	() พ่อและแม่ตกงาน	
() รายได้ 5,000-10,000 บาท/เดือน	() รายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	
() มีภาระหนี้	() ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน	
() ใช้จ่ายแบบฟุ่มเฟือย	() มีภาระหนี้สินจำนวนมาก	
() อื่น ๆ คือ.....	() ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน	
	() อื่น ๆ คือ.....	

5. ด้านการคุ้มครองนักเรียน

☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ มีปัญหา
() อยู่หอพัก	() ไม่มีผู้ดูแล	
() พ่อแม่แยกทางกันหรือแต่งงานใหม่	() มีความขัดแย้งและมีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว	
() มีความรู้สึกไม่ดีต่อพ่อหรือแม่	() มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรครุนแรง/เรื้อรัง	
() มีการเล่นการพนันในครอบครัว	() เล่นการพนัน	
() มีพฤติกรรมออกไปในทางชู้สาว	() มีการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	
() มีการมั่วสุมทางเพศ	() มีการมั่วสุมทางเพศ/มีเพศสัมพันธ์	
() มีการทะเลาะวิวาท	() มีการทะเลาะวิวาทอย่างรุนแรง	
() มีการลักทรัพย์ 1 ครั้ง	() มีการลักทรัพย์มากกว่า 1 ครั้ง	
() อื่น ๆ คือ.....	() อื่น ๆ คือ.....	

6. ด้านสารเสพติด

☐ ปกติ☐ เสี่ยง☐ มีปัญหา

()นักเรียนมีการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

()นักเรียนมีการใช้เครื่องดื่มที่มี

หรือมีการสูบบุหรี่เป็นบางครั้ง

แอลกอฮอล์หรือมีการสูบบุหรี่บ่อยครั้ง

()มีการใช้สารเสพติดที่ผิดกฎหมายในครอบครัว ()นักเรียนมีการใช้สารเสพติดที่ผิด

กฎหมาย

()มีสมาชิกในครอบครัวจำหน่ายสารเสพติดที่ผิดกฎหมาย

หมายเหตุ สารเสพติดที่ผิดกฎหมาย เช่น ยาบ้า

7. ด้านระเบียบวินัยของโรงเรียน

7.1 เครื่องแต่งกาย

☐ ปกติ☐ เสี่ยง☐ มีปัญหา

7.2 ทรงผม

☐ ปกติ☐ เสี่ยง☐ มีปัญหา

7.3 อื่น ๆ คือ.....

☐ ปกติ☐ เสี่ยง☐ มีปัญหา

หมายเหตุ 1. เครื่องแต่งกาย มีปัญหา หมายถึง มีความสูงหรือมีสภาพที่เห็นว่าผิดระเบียบอย่างเด่นชัด

เสี่ยง หมายถึง ผิดระเบียบเป็นบางครั้ง หรือมีสภาพที่ผิดระเบียบอย่างไม่เด่นชัด

2. ทรงผม เสี่ยง หมายถึง สไลด์ผมเล็กน้อย

มีปัญหา หมายถึง ผมม้าหรือผมซอยเห็นชัดเจน

☐ ด้านความสามารถอื่น ๆ☐ มี คือ.....☐ ไม่ชัดเจนหมายเหตุ นักเรียนที่พบว่าเสี่ยงหรือมีปัญหา โปรดบันทึกข้อมูลแนวทางป้องกันและแก้ปัญหา ในหน้า 4 -5
ของ น.ร. คัดกรอง 3

แนวทางการป้องกันและแก้ปัญหา

[illegible]

น.ร.คัดกรอง 3

ว/ด/ป	สภาพปัญหา	การปรับปรุงแก้ไข	ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ

สรุปนักเรียนมีปัญหา.....ด้าน ดังนี้ (โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในเครื่อง □)

- ☐ ด้านการเรียน ผลการแก้ปัญหา.....
- ☐ ด้านสุขภาพร่างกาย ผลการแก้ปัญหา.....
- ☐ ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ) ผลการแก้ปัญหา.....
- ☐ ด้านเศรษฐกิจ ผลการแก้ปัญหา.....
- ☐ ด้านการคุ้มครองนักเรียน ผลการแก้ปัญหา.....
- ☐ ด้านสารเสพติด ผลการแก้ปัญหา.....
- ☐ ด้านระเบียบวินัยของโรงเรียน ผลการแก้ปัญหา.....

.....
(.....)

ครูประจำชั้น...../.....กลุ่ม.....

- หมายเหตุ 1. ผลการแก้ปัญหา โปรดระบุ นักเรียนดีขึ้น ยุติการช่วยเหลือ กำลังช่วยเหลือ หรือส่งต่อ
2. การปรับปรุงแก้ไข แนวทางป้องกันและแก้ปัญหา โปรดระบุการใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น
- ให้คำปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
 - กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง หรืออื่น ๆ
3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง หรือมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ถึงแม้ได้รับการช่วยเหลือโดยการให้ทุนการศึกษา ก็ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งต่อ
4. โปรดนำผลการช่วยเหลือและแก้ปัญหานักเรียนกรอกใน น.ร.คัดกรอง 4

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูประจำชั้น
ภาคเรียนที่ ๑

คำแนะนำ

1. ครูกรอกข้อมูลข้อที่ 1-3
2. ผู้ปกครองกรอกข้อมูลข้อที่ 4-6

ชื่อ-สกุล (นักเรียน).....ชั้น...../.....เลขที่.....

1. พฤติกรรมของนักเรียนที่ควรยกย่องชมเชย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. พฤติกรรมของนักเรียนที่ต้องปรับปรุง

2.1 มาสาย.....ครั้ง

2.2 หนีคาบเรียน.....ครั้ง

2.3 แต่งกายผิดระเบียบ คือ.....

2.4 อื่นๆ คือ.....

.....

.....

.....

3. พฤติกรรมของนักเรียนทางการเรียน

.....

.....

.....

.....

4. ความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ประธานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูประจำชั้น
ภาคเรียนที่ 2

คำแนะนำ

1. ครูกรอกข้อมูลข้อที่ 1-3
2. ผู้ปกครองกรอกข้อมูลข้อที่ 4-6

ชื่อ-สกุล (นักเรียน).....ชั้น.....เลขที่.....

1. พฤติกรรมของนักเรียนที่ควรยกย่องชมเชย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. พฤติกรรมของนักเรียนที่ต้องปรับปรุง

2.1 มาสาย.....ครั้ง

2.2 หนีคาบเรียน.....ครั้ง

2.3 แต่งกายผิดระเบียบ คือ.....

2.4 อื่นๆ คือ.....

.....

.....

.....

.....

3. พฤติกรรมของนักเรียนทางการเรียน

.....

.....

.....

4. สิ่งที่คุณครูจะบอกครูเกี่ยวกับนักเรียนได้ปรับปรุงหรือพัฒนาจากภาคเรียนที่ 1

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

การเยี่ยมบ้าน

ชื่อ-สกุล (นักเรียน).....ชั้น/.....กลุ่ม.....เลขที่.....

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์ (บ้าน).....

ชื่อ-สกุล (บิดา).....อายุ..... ☐ ยังมีชีวิตอยู่ ☐ ถึงแก่กรรม

อาชีพ.....รายได้/เดือน.....บาท.....

ชื่อ-สกุล (มารดา).....อายุ..... ☐ ยังมีชีวิตอยู่ ☐ ถึงแก่กรรม

อาชีพ.....รายได้/เดือน.....บาท.....

บิดา-มารดา ☐ อยู่ด้วยกัน ☐ แยกกันอยู่ ☐ หย่าร้าง ☐ แต่งงานใหม่

ชื่อ-สกุล (ผู้ปกครอง).....อายุ.....เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็น.....

อาชีพ.....รายได้/เดือน.....บาท.....

ภาระที่ผู้ปกครองต้องรับผิดชอบดูแลในครอบครัว จำนวน.....คนข้อสังเกตเมื่อไปเยี่ยมบ้าน

1. การคมนาคมจากบ้านไปโรงเรียน ☐ สะดวก ☐ ไม่สะดวก ☐ อื่นๆ (ระบุ)2. สภาพบ้านพักอาศัยเป็น ☐ บ้านส่วนตัว ☐ บ้านเช่า ☐ อาศัยผู้อื่นอยู่ ☐ อื่นๆ(ระบุ)

3. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปจัดอยู่ในเกณฑ์

☐ ขัดสน☐ ปานกลาง☐ ก่อนข้างดี

4. ลักษณะของผู้เรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน (ให้ทำเครื่องหมาย / ให้ตรงสภาพความเป็นจริง)

1. การทำการบ้าน ☐ ไม่ทำ ☐ ทำบ้าง ☐ ทำอย่างสม่ำเสมอ2. การอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทำ ☐ ทำบ้าง ☐ ทำอย่างสม่ำเสมอ3. ช่วยงานบ้าน ☐ ไม่ทำ ☐ ทำบ้าง ☐ ทำอย่างสม่ำเสมอ4. การศึกษาแหล่งเรียนรู้ ☐ ไม่ทำ ☐ ทำบ้าง ☐ ทำอย่างสม่ำเสมอ5. การดูโทรทัศน์ ☐ ไม่ทำ ☐ ทำบ้าง ☐ ทำอย่างสม่ำเสมอ6. การใช้โทรศัพท์ ☐ ไม่ทำ ☐ ทำบ้าง ☐ ทำอย่างสม่ำเสมอ7. การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ☐ ไม่ทำ ☐ ทำบ้าง ☐ ทำอย่างสม่ำเสมอ8. การเที่ยว ☐ ไม่ทำ ☐ ทำบ้าง ☐ ทำอย่างสม่ำเสมอ

5. ผู้ปกครองคิดว่าเด็กในครอบครัวของท่านมีความประพฤติอย่างไร

☐ ดี☐ ปานกลาง☐ ต้องปรับปรุงในเรื่อง.....

6. พฤติกรรมนักเรียนที่ควรยกย่องชมเชย.....
.....
.....
7. ความรู้สึกของผู้ปกครองเมื่อพบครูไปเยี่ยมบ้าน (จากการสังเกตของคุณครู).....
.....
.....
8. สิ่งที่ผู้ปกครองต้องการบอกกับทางโรงเรียน เกี่ยวกับตัวนักเรียน โรงเรียน หรืออื่นๆ
.....
.....
9. ให้แนวทางในการพัฒนาผู้เรียนต่อผู้ปกครอง.....
.....
.....
10. สิ่งที่นักเรียนควรได้รับการดูแลช่วยเหลือ.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ปกครอง

(.....)

เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็น.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูประจำชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เดินทางโดย.....

ตั้งแต่เวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

แบบบันทึกการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลสำหรับครูประจำชั้น

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

สภาพปัญหาของนักเรียน.....

.....

สาเหตุ/ที่มาของปัญหา.....

.....

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

☐ จัดกิจกรรมในห้องเรียน☐ จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน☐ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร☐ ติดต่อสื่อสารผู้ปกครอง☐ จัดกิจกรรมซ่อมเสริม☐ ให้คำปรึกษา

การดำเนินการดูแลช่วยเหลือ

วัน/เดือน/ปี	วิธีการ	ผลการดำเนินการ

สรุปผลการดูแลช่วยเหลือ

☐ นักเรียนดีขึ้น ยุติการช่วยเหลือ☐ นักเรียนอยู่ระหว่างปรับปรุงตนเอง ดูแลต่อไป☐ ส่งต่อ ไปที่ครูแนะแนว หัวหน้าระดับชั้น อื่นๆ (ระบุ)

ลงชื่อ.....ครูประจำชั้น

(.....)

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้าระดับชั้น

ลงชื่อ.....

(นายนิรันดร์ โอทอง)

หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนวัดสมหวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ที่

วันที่

เรื่อง ขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน

เรียน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียน

ด้วยนักเรียน ชื่อ

ชั้นเลขที่..... เลขประจำตัวมีพฤติกรรมสรุปได้

ดังนี้

.....

.....

.....และได้ดำเนินการช่วยเหลือแล้วสรุปได้

ดังนี้

.....

.....

แต่ยังมีพฤติกรรม ดังนี้.....

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียนดังกล่าว และขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ครูประจำชั้น.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนวัดสมหวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
ที่ วันที่

เรื่อง แจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน

เรียน ครูประจำชั้น.....

ตามที่ท่านได้ส่งนักเรียน ชื่อ
ชั้น เลขประจำตัวมาให้ดำเนินการช่วยเหลือ นั้น บัดนี้ ฝ่ายกิจการนักเรียนได้
ดำเนินการให้การช่วยเหลือนักเรียนแล้ว สรุปผล ดังนี้
.....
.....
.....
.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(นายนิรันดร์ โอทอง)

หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่าง แบบสรุปผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- น.ร. คัดกรอง 1 (สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่ม)
- น.ร. คัดกรอง 2 (สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา (เพิ่มเติม))
- น.ร. คัดกรอง 4 (จำแนกนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจำแนกตามผลการช่วยเหลือ)
- น.ร. คัดกรอง 5 (นักเรียนที่ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง)
- น.ร. สรุปการเยี่ยมบ้าน (สรุปการเยี่ยมบ้านนักเรียน)

สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่ม
ชั้น/..... ปีการศึกษา.....
จำนวนนักเรียน..... ครูประจำชั้น.....

สภาพปัญหา	จำนวนนักเรียน (คน)			รวม
	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา	
1. ด้านการเรียนรู้				
2. ด้านสุขภาพร่างกาย				
3. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)				
4. ด้านเศรษฐกิจ				
5. ด้านคุ้มครองนักเรียน				
6. ด้านสารเสพติด				
7. ด้านระเบียบวินัย				

.....
(.....)
ครูประจำชั้น.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

น.ร. กัดกรอง 1.

รายงานผลการคัดกรองนักเรียน

ชั้น.....ปีการศึกษา.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	1.ด้านการเรียน			2.ด้านสุขภาพร่างกาย			3.ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม(SDQ)				4.ด้านเศรษฐกิจ			5.ด้านคุ้มครองนักเรียน			6.ด้านสารเสพติด			7.ด้านระเบียบวินัย		
		ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	พฤติกรรม4ด้าน		สัมพันธ์ทางสังคม		ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา
								ปกติ	เสี่ยง/มีปัญหา	มีจุดแข็ง	ไม่มีจุดแข็ง												

เลขที่	ชื่อ - สกุล	1.ด้านการเรียน			2.ด้านสุขภาพร่างกาย			3.ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม(SDQ)				4.ด้านเศรษฐกิจ			5.ด้านคุ้มครองนักเรียน			6.ด้านสารเสพติด			7.ด้านระเบียบวินัย		
		ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	พฤติกรรม4ด้าน		สัมพันธ์ทางสังคม		ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา
								ปกติ	เสี่ยง/มีปัญหา	มีจุดแข็ง	ไม่มีจุดแข็ง												

เลขที่	ชื่อ - สกุล	1.ด้านการเรียน			2.ด้านสุขภาพร่างกาย			3.ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม(SDQ)				4.ด้านเศรษฐกิจ			5.ด้านคุ้มครองนักเรียน			6.ด้านสารเสพติด			7.ด้านระเบียบวินัย		
		ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	พฤติกรรม4ด้าน		สัมพันธภาพทางสังคม		ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา
								ปกติ	เสี่ยง/มีปัญหา	มีจุดแข็ง	ไม่มีจุดแข็ง												

หมายเหตุ ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับจำแนก

.....

(.....)

ครูประจำชั้น.....

ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูที่ปรึกษา ภาคเรียนที่ 1

น.ร..คัดกรอง 2

(ส่งสิ้นปีการศึกษา)

สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา (เพิ่มเติม)

ชั้น..... ปีการศึกษา.....

จำนวนนักเรียน.....ครูประจำชั้น.....

สภาพปัญหา	จำนวนนักเรียน (คน)		รวม
	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา	
1. ด้านการเรียนรู้			
2. ด้านสุขภาพร่างกาย			
3. ด้านเศรษฐกิจ			
4. ด้านคุ้มครองนักเรียน			
5. ด้านยาเสพติด			
6. ด้านสารเสพติด			
7. ด้านระเบียบวินัย			

(.....)

ครูประจำชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายงานผลการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา (เพิ่มเติม)

ชั้น..... ปีการศึกษา.....

จำนวนนักเรียน.....ครูประจำชั้น.....

เลขที่	ชื่อ – สกุล	1.ด้านการเรียน		2.ด้านสุขภาพร่างกาย		3.ด้านเศรษฐกิจ		4.ด้านคุณคือนักเรียน		5.ด้านเสพติด		6.ด้านระเบียบวินัย	
		เสี่ยง	มีปัญหา	เสี่ยง	มีปัญหา	เสี่ยง	มีปัญหา	เสี่ยง	มีปัญหา	เสี่ยง	มีปัญหา	เสี่ยง	มีปัญหา

หมายเหตุ ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับจำแนก

.....
(.....)
ครูประจำชั้น.....

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือ จำแนกตามผลการช่วยเหลือ
ชั้น..... ปีการศึกษา.....

จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน

ผลการดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา

สภาพปัญหา	รวมจำนวนนักเรียนกลุ่ม เสี่ยง / มีปัญหา	จำนวน (คน)			หมายเหตุ
		ช่วยเหลือได้	กำลังช่วยเหลือ	ส่งต่อ	
1. ด้านการเรียน					
2. ด้านสุขภาพร่างกาย					
3. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (SDQ)					
4. ด้านเศรษฐกิจ					
5. ด้านการคุ้มครองนักเรียน					
6. ด้านสารเสพติด					
7. ด้านระเบียบวินัยของนักเรียน					

- หมายเหตุ**
1. จำแนกกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา นำมาจากผลรวมของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ของ ศ.น.คัดกรอง 1 และศ.น.คัดกรอง 2
 2. สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่านักเรียนได้รับการช่วยเหลือโดยการได้รับทุนการศึกษา ก็ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง (ส่งต่อ)
 3. ด้านพฤติกรรมและอารมณ์ช่วยเหลือได้ หมายถึงได้จัดกิจกรรม/ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลืออื่น ๆ จนสามารถวัดได้ จากการสังเกตหรือวิธีอื่นๆ

.....

(.....)

ครูประจำชั้น.....

นักเรียนที่ควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง
ชั้น..... ปีการศึกษา.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เลขที่	ข้อมูล	หมายเหตุ

- หมายเหตุ
1. นักเรียนที่ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือ หรือนักเรียนที่ถูกส่งต่อ
 2. กรณีไม่มีข้อมูล ให้ระบุด้วยว่าไม่มีข้อมูล

.....
(.....)
ครูประจำชั้น.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สรุปการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ชั้น.....

จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการเยี่ยมบ้าน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

.....

(.....)

ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่...../.....กลุ่ม.....

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)

กิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)

ตัวอย่างกิจกรรมที่ 1 สร้างความคุ้นเคย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูและนักเรียนได้รู้จักคุ้นเคยกัน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้จักกันและกันมากขึ้น

สาระสำคัญ

การที่คนเรามาอยู่ร่วมกัน จำเป็นต้องทำความรู้จักคุ้นเคยกันเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างสัมพันธภาพ และปรับตัวให้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

การดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตัวเอง เช่น ชื่อจริง ชื่อเล่น ฯลฯ
2. ให้นักเรียนจับคู่ สัมภาษณ์เพื่อนแล้วจับกลุ่มสัมภาษณ์เพิ่มขึ้นจาก 2 เป็น 4 เป็น 8
3. ให้นักเรียนบอกประโยชน์หรือข้อคิดที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม

หมายเหตุ ในห้องที่นักเรียนรู้จักกันแล้ว อาจมีการแนะนำตัวในรายละเอียดอื่น ๆ มากขึ้นตามที่ครูประจำชั้นเห็นสมควร

ตัวอย่างกิจกรรมที่ 2 ความดี – ความสามารถที่มี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความดีและความสามารถพิเศษของตน
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ

สาระสำคัญ

การที่บุคคลได้มองเห็นความดี สิ่งที่ดีหรือความสามารถพิเศษของตนเอง จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานพัฒนาตนเองต่อไป

การดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนแต่ละคนเล่าถึงงานอดิเรกของตนเอง โดยอาจเสนอเป็นการเล่าเรื่องหรือแสดงท่าทางโดยใช้ภาษาไป๋ แล้วเพื่อนทาย
2. ให้นักเรียนแต่ละคนเล่าถึงความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ของตนเอง หากไม่มีครูและเพื่อนนักเรียนช่วยให้กำลังใจ และช่วยกันบอกถึงกิจกรรม หรือสิ่งที่นักเรียนทำได้ดี
3. ให้นักเรียนเล่าการกระทำของตนที่รู้สึกประทับใจ หรือประสบการณ์ที่ทำให้ภาคภูมิใจ
4. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงข้อคิดที่ได้จากการร่วมกิจกรรมครั้งนี้

ตัวอย่างกิจกรรมที่ 3 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการใฝ่หาข้อมูลความรู้นอกตำราเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการแสวงหาและเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

โลกปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จำเป็นที่เราทุกคน โดยเฉพาะเด็กวัยเรียนจะต้องติดตามข่าวสารเพื่อให้ความรู้ ข้อมูลใหม่ ๆ รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และสามารถนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการดำเนินชีวิตประจำวัน

การดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อดี – ข้อเสีย ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
2. ให้นักเรียนนำข่าว หรือข้อมูลความรู้จากสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออื่น ๆ มาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อคิดที่ได้ แล้วครูนำอภิปรายซักถาม
3. ให้นักเรียนที่มีประสบการณ์จากการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตมาเล่าประโยชน์หรือสิ่งที่ไม่ดีที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ต และให้ครูอภิปรายร่วมกันถึงข้อควรระมัดระวังในการใช้อินเทอร์เน็ต
4. ให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการมีนิสัยใฝ่หาความรู้นอกตำราเรียน

ตัวอย่างกิจกรรมที่ 4 การพัฒนาตาด้านการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ประเมินตนเองในด้านการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องการเรียน

สาระสำคัญ

การส่งเสริมให้นักเรียนได้สำรวจและรู้จักตนเองในเรื่องการเรียน จะช่วยให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนให้ประสบความสำเร็จ

การดำเนินกิจกรรม

1. ครูอธิบายเกณฑ์การจบหลักสูตร
2. ให้นักเรียนแก้ไข 0 , ร, มส , มผ สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนดังกล่าว
3. ให้นักเรียนรายงานผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชาแต่ละภาคเรียนโดยเสนอเป็นกราฟแท่ง
4. ให้นักเรียนที่ได้ผลการเรียนดีในแต่ละวิชาเล่าวิธีการเรียนที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ
5. ครูนำอภิปรายเรื่องการจัดแบ่งเวลาในการ.....
 - การทำการบ้าน
 - การดูหนังสือ
 - การทำกิจกรรมนอกหลักสูตร
 - การช่วยงานผู้ปกครอง
 - การทำโน้ตย่อ

ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมที่ 5 ภัยใกล้ตัว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงภัยที่อยู่รอบตัว
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่พบ

สาระสำคัญ

ท่ามกลางภาวะความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบัน มีภัยต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย โดยที่เราไม่คาดคิดหรือระวังตัว การรู้เท่าทันเหตุการณ์และการเรียนรู้ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า จะเป็นการเตรียมตัวให้นักเรียนรู้จักป้องกันหลีกเลี่ยงหรือสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนวิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับภัยใกล้ตัวจากหนังสือพิมพ์และอภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับ สาเหตุ วิธีการป้องกัน วิธีการแก้ไข หากตนเองประสบกับเหตุการณ์ดังกล่าว
2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับภัยที่เคยเกิดกับตัวเอง และวิธีการแก้ไขของนักเรียน ครูนำอภิปรายซักถาม
3. ให้นักเรียนอภิปรายถึงภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากข่าวในหนังสือพิมพ์ และวิธีการป้องกัน เช่น ความปลอดภัยในห้องน้ำ การไปดิวที่บ้านเพื่อน การเดินในที่เปลี่ยว การเที่ยวกลางคืน การแต่งกาย ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมที่ 6 มารยาทในโอกาสต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงประโยชน์ของการมีมารยาทที่ดี
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ

สาระสำคัญ

มารยาทที่ดีงามทำให้เพิ่มคุณค่าของตนและเป็นที่ชื่นชมของผู้พบเห็น นักเรียนจึงควรได้เรียนรู้ถึงการปฏิบัติตนให้มีมารยาทเหมาะสมกับโอกาส เวลา สถานที่

การดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนบอกถึงมารยาทของตนเองหรือของเพื่อน ๆ ที่ได้รับคำชมเชย และอภิปรายร่วมกันถึงเหตุผลที่ได้รับคำชมนั้น
2. ให้นักเรียนสืบทอดการแสดงมารยาทที่ได้รับการชมเชย
3. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติสำหรับมารยาทในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - มารยาทในการใช้โทรศัพท์
 - มารยาทในการรับประทานอาหาร
 - มารยาทในการเข้าห้องประชุม
 - มารยาทในการเข้าพบผู้ใหญ่, ครู , อาจารย์

ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมที่ 7 การผ่อนคลายความเครียด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการผ่อนคลายความเครียด
2. เพื่อให้นักเรียนรู้วิธีในการผ่อนคลายความเครียด

สาระสำคัญ

ความเครียดเกิดขึ้นได้กับทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งหากนักเรียนรู้เท่าทันและจัดการออกไปได้ยังเร็วเท่าไร ก็จะทำให้สุขภาพจิตดีขึ้นเท่านั้น แต่หากปล่อยไว้สะสมมากขึ้นจะส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ ทำให้ขาดความสุขในการดำเนินชีวิตและความสามารถในการเรียนลดลงตลอดจนส่งผลกระทบต่อคนรอบข้างได้อีกด้วย

การดำเนินกิจกรรม

1. ขออาสาสมัครนักเรียนเล่าถึงสถานการณ์ที่ตนเองเกิดความเครียด และวิธีการจัดการกับความเครียดนั้น แล้วอภิปรายร่วมกันถึงสาเหตุและผลของความเครียด รวมทั้งแนวทางการจัดการความเครียด
2. ครูนำเสนอเทคนิคการผ่อนคลายความเครียดเบื้องต้น และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามครู แล้วนำไปใช้กับตนเอง เช่น การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การฝึกหายใจเพื่อคลายความเครียด เป็นต้น

ภาคผนวก ก.
ตัวอย่าง การจัดกิจกรรมการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาของนักเรียน

การจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน

1. การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. การใช้กิจกรรมในห้องเรียน
3. การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
4. การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
5. การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

กิจกรรม/สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรม
1. กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน ไม่ใช่คาบเรียน โดยส่วนใหญ่จะเป็นเวลาเช้าก่อนเข้าแถว หรือเวลาเย็นหลังโรงเรียนเลิกแล้ว การจัดกิจกรรม อาจจัดทำเป็นชมรม เป็น โครงการหรือเป็นงานของโรงเรียน โดยมีครูประจำชั้นร่วมกันพิจารณาเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับตัวนักเรียนและความต้องการของนักเรียน โรงเรียนควรมีกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย ซึ่งนักเรียนอาจเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิก หรือเป็นผู้ร่วมกิจกรรม หรือเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	- นักเรียนได้ใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือส่วนรวม - นักเรียนเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าหรือภาคภูมิใจในตนเองจากการแสดงออกถึงความสามารถที่ตนมี - นักเรียนมีทักษะทางสังคม	- จัดชมรมที่นักเรียนสนใจ เช่น ชมรมการละคร ชมรมดนตรีสากล เป็นต้น - จัดโครงการประกวดแข่งขัน หรือการแสดงออกเพื่อให้โอกาสนักเรียนได้แสดงผลงานของตนจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชมรมต่าง ๆ - จัดกิจกรรมกลุ่มพัฒนาตนในหัวข้อต่าง ๆ แก่นักเรียน ตามความสนใจ เช่น ด้านบุคลิกภาพ ด้านการเรียน ด้านการแสดงออก เป็นต้น

กิจกรรม/สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรม
การที่โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ก็จะเอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกว้างขวางขึ้น และหากมีเทคโนโลยีทันสมัย ก็จะจูงใจให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรมมากขึ้นด้วย		
2. กิจกรรมในห้องเรียน เป็นการจัดกิจกรรมในห้องเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่มที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมมีบทบาทในกลุ่ม และได้เรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Center) หรือการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) จึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรมในห้องเรียน แต่ทั้งนี้การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อการป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน ก็สามารถดำเนินการในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี โดยนักเรียน	- ช่วยให้นักเรียนมีทักษะทางสังคม - นักเรียนได้เรียนรู้กับเพื่อน เกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้น - นักเรียนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง จากการทำงานในกิจกรรมกลุ่ม หรือมีกิจกรรมที่ที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล	- หากนักเรียนมีความไม่มั่นใจตนเอง ไม่ค่อยกล้าพูดหน้าชั้นเรียน ก็อาจให้นักเรียนค่อย ๆ เพิ่มระยะเวลาในการพูดหน้าชั้น โดยมีกำลังใจจากครู และทำที่ที่เป็นมิตรของเพื่อนในห้องซึ่งครูอาจมอบหมายให้นักเรียนเป็นผู้อ่านข่าวจากสิ่งตีพิมพ์ เพื่อนำเสนอแก่เพื่อน ๆ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2-3 นาที แล้วเพิ่มระยะเวลาให้มากขึ้นต่อไปก็เปลี่ยนเป็นการให้นักเรียนพูดหรือเล่าเรื่องโดยไม่ต้องเตรียมตัวล่วงหน้า - การมอบหมายให้นักเรียนช่วยแจกเอกสาร อุปกรณ์การเรียนการสอน หรือเก็บสมุดแบบฝึกหัด และให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนได้ช่วยงาน

กิจกรรม/สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรม
3. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy) ครูประจำชั้นต้องพิจารณาจับคู่ให้นักเรียนให้เหมาะสมกันทั้งด้านความสามารถและด้านบุคลิกภาพ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือกันได้จริง และไม่มีปัญหาในการจับคู่หรือถูกข่มขู่ ถูกแกล้งจากเพื่อนที่ตนดูแล นักเรียนทั้งคู่ต้องสมัครใจที่จะคู่กัน และยินดีให้หรือรับการช่วยเหลือจากเพื่อนอีกคนหนึ่ง ครูประจำชั้นต้องสังเกตพฤติกรรมทั้งคู่อยู่เสมอว่าช่วยเหลือกันได้หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร รวมทั้งควรมีการสอบถามหรือให้คำแนะนำในการจับคู่เพื่อการช่วยเหลือกันอย่างสม่ำเสมอ	- เพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถหรือมีจุดเด่นจุดแข็งในด้านต่าง ๆ ได้ดูแลช่วยเหลือเพื่อนที่ด้อยกว่า - นักเรียนได้ใส่ใจและเอื้อเฟื้อต่อกันและกัน รู้จักการให้และการยอมรับด้วยมิตรไมตรี	- นักเรียนที่เรียนเก่งให้จับคู่กับนักเรียนที่เรียนอ่อนเพื่อการติวหรือสอนเสริมให้แก่เพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า - นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง จับคู่กับนักเรียนที่ยังไม่ได้แสดงความสามารถออกมาให้เห็น เพื่อนำไปสู่การทำกิจกรรมแสดงความสามารถออกมา เช่น การเล่นกีฬา ร้องเพลง ศิลปะการพูด เป็นต้น - นักเรียนที่ชอบเก็บตัวขี้อาย ไม่มีเพื่อน ให้จับคู่กับนักเรียนที่มีมนุษยสัมพันธ์มีจุดแข็งด้านสัมพันธภาพทางสังคม (ดูจากแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก : SDQ)
4. กิจกรรมซ่อมเสริม เป็นการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งครูในระดับชั้นเดียวกันจำเป็นต้องร่วมมือ ร่วมใจกันวางแผนการสอนซ่อมเสริมให้แก่ นักเรียนที่เรียนอ่อน หรือ เรียนรู้ช้า ไม่ทันเพื่อน	- เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี ได้เรียนเพิ่มเติมจากครูประจำวิชาที่ตนเรียนอ่อน เรียนไม่ทันเพื่อน - เพื่อให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบตนเองในเรื่องการเรียนรู้ - เพื่อให้นักเรียนได้ใส่ใจกับการเรียนของตนให้มากขึ้น	- นักเรียนที่เรียนอ่อนวิชาใดก็ให้เรียนเพิ่มเติมจากครูประจำวิชานั้น ๆ โดยนัดแนะวัน เวลา สถานที่ที่จะเรียนให้เรียบร้อย ทั้งนี้ ให้นักเรียนเป็นผู้ติดต่อกับครูประจำวิชานั้นด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่งเพื่อฝึกความรับผิดชอบ

กิจกรรม/สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์	ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรม
ครูประจำชั้นควรมีการประสานงานขอความร่วมมือจากครูประจำวิชาก่อนส่งนักเรียนไปติดต่อเพื่อขอเรียนซ่อมเสริม		
5. กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครองเป็นการช่วยเหลือนักเรียนโดยอาศัยร่วมมือจากผู้ปกครอง ซึ่งครูประจำชั้นควรมีทักษะการสื่อสารและบอกถึงความรู้สึกรังเกียจของครูที่มีต่อนักเรียน จากพฤติกรรมที่สังเกตเห็น แทนการแจ้งว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่องใดเพื่อมิให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกต่อต้าน ไม่พอใจทั้งกับครูประจำชั้น หรือแม้แต่ตัวนักเรียนเอง	- เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความตระหนักและมีความใส่ใจดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากขึ้น และทราบถึงปัญหาของนักเรียนพบในโรงเรียน	- การแจ้งข้อมูลทางไปรษณีย์ - การโทรศัพท์ติดต่อ - การเชิญผู้ปกครองมาพบที่โรงเรียนเป็นการส่วนตัว

ภาคผนวก ง.
ตัวอย่าง โครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

โรงเรียนวัดสมหวัง

โครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การศึกษาและการแก้ปัญหาให้นักเรียน โรงเรียนวัดสมหวัง

ชั้น.....ปีการศึกษา.....

โดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้วิจัย

.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

งานวิจัยในโรงเรียน โรงเรียนวัดสมหวัง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เรื่อง การศึกษาและการแก้ปัญหาให้นักเรียน โรงเรียนวัดสมหวัง
ชั้น.....ปีการศึกษา.....โดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดย.....ผู้วิจัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาปีการศึกษา 2542 ได้ระบุให้โรงเรียนมีการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อสามารถดูแล ป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา และในปีการศึกษา โรงเรียนวัดสมหวัง ได้กำหนดในแผนระยะ 3 ปี (พ.ศ.) กำหนดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบอย่างจริงจัง

ในปีการศึกษาโรงเรียนวัดสมหวัง ได้เริ่มให้ครูประจำชั้นดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งพบว่ายังมีการจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบเพียงประมาณ 3% ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด ทำให้นักเรียนบางกลุ่มที่มีปัญหาหรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยง ไม่ได้รับการแก้ไข หรือช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดปัญหากับโรงเรียน ครูประจำชั้น เพื่อนนักเรียนและตัวนักเรียนเองเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบเป็นครูประจำชั้นมาเป็นเวลานาน จึงสนใจที่จะศึกษาสถานภาพส่วนตัวของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหา หรือส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ได้ระดับหนึ่ง นอกจากนั้นการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบน่าจะสามารถแก้ปัญหานักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนตัวด้านต่าง ๆ ของนักเรียนโรงเรียนวัดสมหวัง

ชั้น.....ห้อง.....กลุ่มปีการศึกษา.....

2. เพื่อศึกษาผลการแก้ปัญหาโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดสมหวัง

ชั้น.....ปีการศึกษา.....

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดสมหวัง

ชั้น.....ห้อง.....กลุ่มปีการศึกษา.....

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูประจำชั้นรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. นักเรียนได้รับการแก้ปัญหาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

3. ได้ระบบดูแลนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

4. ได้รับทราบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดสมหวัง

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากร การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากร ดังนี้

4.1.1 การศึกษาสถานภาพส่วนตัว ประชากรในการศึกษา คือนักเรียน

ชั้นจำนวนคน

4.1.2 การศึกษาผลการแก้ปัญหาโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้น.....ที่มีปัญหาจำนวน.....คน

4.1.3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้น.....จำนวน.....คน

4.2 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

4.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.2.2 ศึกษาเอกสารเครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียน และนำมาพัฒนา ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนโรงเรียนวัดสมหวัง

4.2.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.4 นำเครื่องมือไปใช้เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน คัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ และวิเคราะห์ปัญหา

4.2.5 ดำเนินการแก้ปัญหานักเรียนตามความเหมาะสมและปัญหาแต่ละบุคคล

4.2.6 นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

4.2.7 จัดทำสรุปผลการดำเนินการแก้ปัญหา

4.2.8 เขียนรายงานการวิจัย

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้

4.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสำรวจสถานภาพส่วนตัวของนักเรียนด้านต่าง ๆ (ระเบียบสะสม)

2. แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

3. แบบบันทึกสถิตินักเรียนจำแนกตามกลุ่มการช่วยเหลือ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. รายงานผลการช่วยเหลือนักเรียน

4.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. คู่มือดูแลและช่วยเหลือนักเรียน
2. วิธีการแก้ปัญหาและกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 การศึกษาสภาพส่วนตัวของนักเรียน/ ผลการแก้ปัญหาโดยระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ใช้ความถี่และร้อยละ

4.4.2 การจำแนกนักเรียน โดยใช้แบบประเมินสุขภาพจิตและพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ใช้
เกณฑ์การวัดทางจิตวิทยาตามลักษณะเครื่องมือ

4.4.3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

4.4.4 ข้อมูลที่เป็นข้อความใช้ในการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

5. ระยะเวลา / ปฏิทินปฏิบัติงานวิจัย

การดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 – 2 ปีการศึกษา ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ.

- เดือนมีนาคม พ.ศ.ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรม	ระยะเวลา										
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1.วิเคราะห์ปัญหา / ศึกษาแนวคิด											
2. เขียนโครงการวิจัย.....											
3. ออกแบบกิจกรรมพัฒนา / สร้าง นวัตกรรม.....											
4. สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวม ข้อมูล.....											
5. จัดกิจกรรม / ใช้นวัตกรรม พัฒนา / แก้ปัญหา.....											
6. เก็บรวบรวมข้อมูล.....											
7. วิเคราะห์ข้อมูล.....											
8. เขียนรายงานการวิจัย.....											

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครั้งที่ 1

สรุปข้อมูลจากทะเบียนสะสม/.....

ตอนที่ 1 คัดลอกข้อมูลจากแบบคัดกรองที่ส่งปกครองและคำนวณค่าร้อยละเพิ่มเติม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักเรียนชั้น..... จำแนกตามสภาพปัญหา

ด้านต่าง ๆ และกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ปีการศึกษา

สภาพปัญหา	กลุ่มปกติ		กลุ่มเสี่ยง		กลุ่มมีปัญหา	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านการเรียน						
2. ด้านสุขภาพร่างกาย						
3. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม						
4. ด้านเศรษฐกิจ						
5. ด้านคุ้มครองนักเรียน						
6. ด้านสารเสพติด						
7. ด้านระเบียบวินัย						

การหาค่าร้อยละ = $\frac{\text{ความถี่}}{\text{จำนวนนักเรียนทุกคนในกลุ่มที่รับผิดชอบ}} \times 100$

ตอนที่ 2 นำข้อมูลจากทะเบียนสะสมมานับจำนวน

ก. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ	หมายเหตุ
1. อายุ			
- อายุ..... ปี			
- อายุ.....ปี			
- อายุ.....ปี			
- อายุ.....ปี			
- อายุ.....ปี			
- อายุ.....ปี			
- อื่น ๆ ระบุ			
2. ภูมิลำเนาของนักเรียน			

- ระบุ.....			
รายการ	ความถี่	ร้อยละ	หมายเหตุ
3. พักอยู่กับ			
- บิดา – มารดา			
- บิดา			
- มารดา			
- อื่น ๆ ระบุ.....			
4. ลักษณะของที่พัก			
- บ้านพักส่วนตัว			
- บ้านเช่า			
- ห้องเช่า			
- หอพัก			
- อื่น ๆ ระบุ			
5. การเดินทาง			
- รถโดยสารประจำทาง			
- รถรับส่ง			
- รถตู้รับจ้าง			
- รถส่วนตัว			
- เดิน			
- อื่น ๆ ระบุ			
6. จำนวนเงินที่ได้รับรายวัน			
- น้อยกว่า 50 บาท			
- 50 – 100 บาท			
- 101 – 150 บาท			
- 150 บาทขึ้นไป			

ข. ข้อมูลส่วนครอบครัว

รายการ	ความถี่	ร้อยละ	หมายเหตุ
1. อายุบิดา			
- น้อยกว่า 30 ปี			
- 30 – 40 ปี			
- 41 – 50 ปี			
- มากกว่า 50 ปี			
2. การศึกษาของบิดา			
- ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น			
- มัธยมศึกษาตอนต้น			
- มัธยมศึกษาตอนปลาย			
- ปริญญาตรี			
- สูงกว่าปริญญาตรี			
- อื่น ๆ ระบุ.....			
3. อาชีพของบิดา			
- รับจ้าง			
- รับราชการ			
- รัฐวิสาหกิจ			
- ธุรกิจส่วนตัว			
- อื่น ๆ ระบุ			
4. อายุมารดา			
- น้อยกว่า 30 ปี			
- 30 – 40 ปี			
- 41 – 50 ปี			
- มากกว่า 50 ปี			
5. การศึกษาของบิดา			
- ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น			

- มัธยมศึกษาตอนต้น			
- มัธยมศึกษาตอนปลาย			
- ปริญญาตรี			
- สูงกว่าปริญญาตรี			
- อื่น ๆ ระบุ.....			
รายการ	ความถี่	ร้อยละ	หมายเหตุ
6. อาชีพของบิดา			
- รับจ้าง			
- รับราชการ			
- รัฐวิสาหกิจ			
- ธุรกิจส่วนตัว			
- อื่น ๆ ระบุ			

ค. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. ภาระหนี้สิน		
- มี		
- ไม่มี		
2. สมาชิกครอบครัว (รวมตัวนักเรียนด้วย) ไม่รวมลูกจ้าง / คนงาน		
- จำนวน 3 คน		
- จำนวน 4 คน		
- จำนวน 5 คน		
- จำนวน 6 คน		
- มากกว่า 6 คน		
3. บุคคลในครอบครัวมีการใช้สารเสพติด		
- มี		
- ไม่มี		
4. ประเภทของสารเสพติด		
- บุหรี่		

- เหล้า		
- อื่น ๆ ระบุ.....		

ง. ข้อมูลด้านความถนัดและความสนใจ

วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ความสามารถพิเศษ
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
- ภาษาไทย					
- สังคมศึกษา					
- ภาษาอังกฤษ					
- คณิตศาสตร์					
- วิทยาศาสตร์					
- ดนตรี					
- ศิลปะ					
- กีฬา พละนาฏย					

จ. ข้อมูลสุขภาพ

ที่	รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1	นักเรียนมีเลือดหมู่		
2	โรคประจำตัว		
3	โรคภูมิแพ้		
4	สุขภาพสายตาของนักเรียน		

ที่	รายการ	ความถี่	ร้อยละ
5	นักเรียนสวมแว่นตาหรือคอนแทคเลนส์ - ใช่ - ไม่ใช่		
6	สภาพการบกพร่องการได้ยิน - มี - ไม่มี		
7	นักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย - มี - ไม่มี		
8	นักเรียนเคยป่วยหนักหรือเคยประสบอุบัติเหตุขั้นร้ายแรงเข้า โรงพยาบาล - เคย - ไม่เคย		